

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

ODDZIAŁY: KIELCE, Wspólna Nr. 7, tel. 1378; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 29; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, Legionów, tel. 715-66.

Hitler znalazł się w impasie

Próba z Gdańskiem zawiodła

Niemcy myślą o ataku na Jugosławię i Rumunię

BERLIN, 14. 8. Wyjazd Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku dra Burkhardta do Niemiec i za powiedz przyjęcia go przez kanclerza Hitlera wywołały w kołach narodo- socjalistycznych prawdziwą konsternację. Dziś nie ulega już wątpliwo- ści, że rozmowy z ministrem Ciano na stęczyły dużo trudności wobec któ- rych Hitler znalazł się w impasie i chce spróbować szczęścia z wysokim Komisarzem Ligi Narodów pomimo, iż wielokrotnie oświadczał, że nie uznaje instytucji Ligi Narodów a zwłaszcza jej uprawnień w Gdańsku.

Drugim faktem, świadczącym, że rokowania w Salzburgu nie były tak proste jak spodziewano się w Niem- czech przedtem — to opóźnienie wyjaz- du ministra Ciano w Salzburgu, jego druga rozmowa z Hitlerem i natych- miastowy po powrocie raport u Musso- liniego. Po odebraniu sprawozdania

od Ciana Mussolini miał połączyć się telefonicznie z Hitlerem i odbyć z nim dwugodzinną rozmowę telefoniczną. Tematem rozmowy była rzekomo ta- ktyka w stosunku do Węgier, której Hitler nie mógł uzgodnić z ministrem Ciano.

W kołach politycznych twierdzą, że pogłoski, które od kilku dni ukana- ły się w prasie zagranicznej o nacisku Niemiec na Węgry i przedłożonym

przez Ribbentropa ministrowi Csaky plan współpracy niemiecko-węgier- skiej, potwierdzają. Odpowiedź Wę- gier jeszcze nie nastąpiła pomimo, iż Ribbentrop czyni coraz to nowe przy- naglenia, zaznaczając że Niemcom za- leży na szybkim zdeklarowaniu się Węgier. Te właśnie przynaglenia Ribbentropa wobec Węgier spowodo- wały natychmiastowy powrót premie- ra jugosłowiańskiego Cvetkovica z Włoch i króla Karola z podróży po

Morzu Śródziemnym. Całe Bałkany sto- ją z bronią u nogi, czekając na roz- wój wypadków.

**Od murarza do malarza,
Od lotnika do górnika,
Wszystkim smaczne piwa TYSKIE
Radzi pić hurtownia Styka.**

Sojusz wojskowy polsko - angielski na wzór sojuszu polsko-francuskiego

PARYŻ, 14. 8. Długo zainteresowanie wy- wołała w prasie zachodniej wiadomość o możliwości przekształcenia paktu gwaran-

cyjnego anglo-polskiego na obustronny so- jusz, o charakterze podobnym, do sojuszu polsko - francuskiego z r. 1921.

Na razie Paryż powstrzymuje się od ko- mentowania tych poglądów.

Na szczególną uwagę zasługuje natomiast doniesienie korespondenta berlińskiego „Journalu”, w którym on stwierdza, że Trzecia Rzesza zbudowana jest na piasku. Wiadomość ta ze względu na powagę źró- dła wzbudziła tu wielką sensację.

„Wybuch” pokoju trudniejszy niż wybuch wojny

NOWY JORK, 14. 8. P.A.T. Omawiając ogólną „mobilizację” państw europejskich „New York Herald Tribune” w artykule wstępnym zapytuje, czy i kiedy i nastąpi demobilizacja, czy słowa mają dziś jakieś znaczenie? Oto wielka tajemnica Europej- ska! W kwietniu kanclerz Hitler oświad- czył, że Gdańsk musi powrócić do Niemiec. W maju plk. Beck odrzucił tę sugie- stię, oświadczaając że Polska nie zna poję- cia „pokoju za wszelką cenę”. W czerwcu Giebbels zapowiedział powrót Gdańska ja- ko nieunikniony w najbliższym czasie, po- wrot którego udarczenie nie może żadne mocarstwo. W lipcu prem. Chamberlain po- nowił swe zobowiązania wobec Polski, pod- kreślając, że pośredni atak na Gdańsk spo- woduje interwencję zbrojną Anglii.

Odpowiedział mu na to urzędowe Berlin iż Niemcy „obstają przy bezwarunkowym

wrocie Gdańska do Rzeszy w przeciągu kilku miesięcy”. Obecnie Marszałek Smigły Rydz publicznie powtarza, co przedtem po- wiedział prywatnie, że Polska nie się bę- dzie o Gdańsk, nawet bez obecnej pomocy.

Czy nastąpi demobilizacja — kończy pi- smo — kiedy i jak? Europa doszła dziś do takiego stadium w którym „wybuch” poko- ju zda się — szczególnie ze względów ek-onomicznych, trudniejszy niż wybuch wojny

Katastrofa ekspressu w Ameryce

Pociąg runął do rzeki — 22 zabitych, 114 rannych

CHICAGO, 14. 8. Wczoraj wykołcił się eks- pres transkontynentalny. W chwili gdy pociąg z normalną szybkością 95 km. na- gożnę wjeżdżał na most na rzece Homol- lokomotywa zachwiała się w dziwny spo- sób, ale utrzymała się na szynach. Za nią weszło na most jeszcze kilka wagonów, je- dynak już piąty wagon wyleciał z szyn, po- ciągnął za sobą pozostałe.

Wagon restauracyjny i ostatnie dwa wa- gony pociągu oderwały się i z wysokości kilkunastu metrów runęły z mostu do rze- ki. Katastrofa nastąpiła w nocy i więk- szość pasażerów zaskoczyła we śnie. Ponie- waż wypadek wydarzył się w okolicy gó- rzystej i w miejscu dość odległym od naj- bliższych osiedli, akcja ratunkowa była u- trudniona.

Z dwudziestu śmiertelnych ofiar Kata-

strofy większość zginęła w dwóch wa- gonach, które spadły do rzeki, natomiast lic- ba ofiar w wagonach pozostałych na mo- ście, mimo spiętrzenia się pociągu, jest stosunkowo nieznaczna, bowiem wagony sta- łowej konstrukcji wytrzymały olbrzymi wstrząs.

Ogledziny szyn u wejścia na most pozwo- liły stwierdzić że w dwóch miejscach tor został rozmyślnie rozkręcony.

Katastrofie uległ luksusowy eks- pres transkontynentalny, łączący wy- brzeże atlantyckie z Kalifornią, tak zw. „City of Francisco Train”.

RENO, (Stan Nowada) 14. 8. P.A.T. Liczba ofiar katastrofy kolejowej w Reno wzrosła do 22 zabitych i 114 rannych.

Dymisja rządu egipskiego

KAIR, 14. 8. P.A.T. Król Faruk przyjął wczoraj dymisję rządu premiera Mohamed Mahmud Paszy, złożoną na ręce monarchy w sobotę. Dotąd niewiadomo, czy misja tworzenia nowego gabinetu powierzona zo- stanie dotychczasowemu premierowi, czy też kierownictwo przyszłego rządu obejmie inna osoba.

LEKARZ - DENTYSTA

Anna Luftspringerowa
powróciła

Przyjmuje 10-13, 17-19.
SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 31.

2 katastrofy kolejowe
24 OSOBY ZABITE

Pociąg pasażerski wykołcił się ubie- głej nocy na linii t. zw. ekspressu si- lońskiego w Pietroaia (Rumunia).

Według pierwszych wiadomości jest 15 zabitych i 25 rannych. Katastrofę spowodował zwrotniczy.

W Santa Maria (Kolumbia) nastą- piła katastrofa kolejowa, najechały na siebie dwa pociągi, przy czym 9 o- sób poniosło śmierć, a 4 są ciężko ranne.

Z za kulis narad w Berchtesgaden

Mussolini nie poprze Hitlera

w wojnie o Gdańsk!

PARYŻ, 14. 8. Specjalny korespondent „Excelsiora” w Londynie przy nosi sensacyjną wiadomość iż w czasie rozmów ministra włoskiego hr. Ciano z Hitlerem i v. Ribbentropem w Berchtesgaden nie doszło do porozumienia w sprawie Gdańska. Wedle telegramu z Berlina — donosi korespondent londyński — jaki przybył do Londynu późną nocą. Włochy stanowią sprzeciw wobec aneksji Gdańska przez Rzeszę.

Ciano miał oświadczyć Hitlerowi, że Włochy nie udzieliłyby Rzeszy pomocy w konflikcie zbrojnym, wywołanym przez zajęcie Gdańska. Oświadczył on poza tym że Mussolini jest przekonany iż tak Polska jak Francja i Wielka Brytania zdecydowane są bronić Gdańska w wypadku gdyby Rzesza usiłowała go zająć drogą zbrojną.

Ciano doradzał natomiast Hitlerowi by dążył do zwołania konferencji pięciu z udziałem Niemiec, Włoch, Anglii, Francji i Polski, by tą drogą uregulować sprawę Gdańska.

W odpowiedzi na to Hitler domagał się, aby Włochy wywarły ze swej strony nacisk na Węgry i Bułgarię, by państwa te skłonić do przystąpienia do „przymierza stalowego” państw

osi. Ciano odrzucił jednak to żądanie. Włochy bowiem mają bardzo poważne powody do utrzymania niezależności

Węgier i Bułgarii, gdyż zdają sobie sprawę z tego, że w wypadku gdyby oba te państwa przyłączyły się do Rzeszy

stałyby się wasalami Rzeszy, a wówczas Włochy straciłyby resztę wpływu w Europie południowo-wschodniej.

Memorandum Polski do Mussoliniego

zadecydowało o zmianie stanowiska Włoch

LONDYN, 14. 8. Cała prasa londyńska w dalszym ciągu wiele miejsca poświęca rozmowom w Salzburgu i Berchtesgaden, wskazując na poważne rozdziewki między Hitlerem a Mussolinim w kwestii gdańskiej. „Daily Sketch” pisze że na specjalne życzenie

Mussoliniego hr. Ciano dał Hitlerowi do zrozumienia, iż w razie gdyby tak tyka senatu gdańskiego doprowadziła do wybuchu wojny, Włochy nie wzięłyby w niej udziału. Hitler zgodził się wobec Mussoliniego na pewne ustępstwa.

Wedle ogólnego przypuszczenia, do kretu senatu gdańskiego w sprawie obywatelstwa niemieckiego dla ludności gdańskiej zostanie przyjęty przed kongresem norimberskim, rozpoczynającym się w dniu 3 września.

„Daily Herald” donosi, że rząd polski wystosował do Mussoliniego memorandum w którym precyzyjnie sta nowisko w sprawie gdańskiej. W piśmie tym rząd polski domaga się, by Mussolini poinformował Hitlera, aby ten nie miał żadnych wątpliwości co do zdecydowanego stanowiska Warszawy. Memorandum nadeszło do Rzymu jeszcze przed wyjazdem hr. Ciano do Salzburga. Nie ulega wątpliwości, że memorandum to odegrało w rozmowach hr. Ciano z Ribbentropem i Hitlerem poważną rolę. Zdaniem dziennika zawiera ono stwierdzenie, że:

1) Polska nigdy nie zgodzi się na ograniczenie lub umniejszenie swych praw politycznych i gospodarczych w Wolnym Mieście i

2) że Polska skłonna jest do rokowań z Niemcami celem uregulowania pewnych punktów spornych. Rząd polski wskazuje przy tej sposobności i że rokowania te winny być podjęte w jak najkrótszym czasie i wyraża nadzieję, że doprowadzą one do porozumienia i uniknięcia wojny.

Na szpaltach pism

Żądania Sowietów

Słowo wileńskie podaje wywiad swego korespondenta z posłem Przesmyckim ministrem R. P. w Estonii na temat żądań, przy których upierają się Sowiety w rokowańach moskiewskich:

Punkt ciężkości tych rokowań — oświadczył min. Przesmycki — rząd sowiecki spróbuje doformuły gwarancji jaką udzieli państwom bałtyckim na wypadek nie tylko bezpośredniej ale i pośredniej agresji na te kraje ze strony trzeciego państwa. Przy czym formuła ta przewiduje, że pojęcie „groźby” w danym wypadku należy do jednej strony oceny Sowietów.

— I państwa bałtyckie z tej narzuconej na przez stronę sowiecką formuły o gwarancjach dla nich traktowałyby im zachowanie im opieki Sowietów nie są zadowolone.

— Państwa bałtyckie uważają, iż wysuwa

na przyszłość linii ścisłej neutralności.

— Czy ze strony państw bałtyckich zgłaszane są tylko formalne zastrzeżenia co do samego sposobu ofiarowanych im gwarancji czy też konkretne obawy?

— Wiem przyjąłbym, że Estonia skłonna jest dopatrywać się pewnego niebezpieczeństwa w tym, że w myśl formuły sowieckiej, nie ona sama, ale strona trzecia decydowałaby o fakcie, czy jej niepodległość i neutralność zostały zagrożone, czy nie. A co z tym idzie, obawia się, aby wbrew jej intencjom nie zostać wciągniętą w konflikt zbrojny, podczas gdy za wszelką cenę pragnie zachować ścisłą neutralność.

Posł Przesmycki podkreślił w zakończeniu swego wywiadu, że faktyczna niezależność państw bałtyckich leży tylko w interesie Polski.

MASOWE ARESZTOWANIA LITWINÓW W KRAJU KŁAJPEDZKIM

W nocy z piątku na sobotę władze niemieckie przeprowadziły na terenie kraju kłajpedzkiego szerokie aresztowania głównie wśród rolników pochodzenia litewskiego. Kłajpedzkie czynniki kompetentne odmawiają rodzin aresztowanych jakiegokolwiek wyjaśnienia, stwierdzając jedynie, że aresztowani zostali wysłani do obozu koncentracyjnego w Buchwald w Turynii. Przyczyny aresztowań są nieznane.

ADAM CZEKAŁSKI

DROGI PODZIEMNE

POWIEŚĆ SENSACYJNA

40)

— Biernacki, Biernacki, czy to ten urzędnik z zakładów ojca pani?

— Ten sam.

— No cóż — siedzi. Sprawa jasna — ukradł pieniądze podstępnie. Zadnego alibi przeciwstawić nie potrafi. Wyrok skazujący murowany.

— A wie pan co, mnie się wydaje, że coś w tej całej sprawie jest nie w porządku. Nie mam żadnego materialnego dowodu na to, że pan Biernacki nie winien, ale jestem tego prawie pewna.

Sędzia poruszył się trochę niespokojnie na swoim krześle i przyjrzał się uważniej swojemu gościowi. Następnie spytał:

— Czy można wiedzieć, na czym opiera pani to swoje przekonanie?

— Właściwie jest to tylko intuicja, nie wyczuć.

Sędzia wzruszył ramionami.

— To mało

— Wiem, że mało i jestem bezradna, bo chciałabym bardzo pomóc temu chłopcu. Jestem przekonana o jego niewinności.

— Gdyby pani posiadała jakikolwiek choćby tylko cięś dowodu przeciwnego, że cała sprawa nie przedstawia się tak, jak to wykazało dochodzenie i świadkowie, moglibyśmy myśleć nad sposobem jej innego załatwienia, ale w danych warunkach zeznania świadków już mu dają wyrok.

— A czy można wiedzieć, jacy to świadkowie potępili pana Biernackiego?

— Ojciec pani i świadek Koszałak, urzędnik zakładów przemysłowych pana Korfa.

Lekkie zdziwienie odbiło się na twarzy Natalii i nie uszło ono uwadze sędziego. Nie zabrał jednak tym razem głosu, ale czekał, co powie mu dalej gość.

— Innych świadków nie ma, pra-

wda?

— Ci dwaj wystarczają całkowicie, albowiem potwierdzają w zupełności winę oskarżonego.

— A jak prędko można się spodziewać rozprawy, panie sędzio?

— Przypuszczam, że za jakieś dwa miesiące, nie wcześniej.

— Czy pan Biernacki prosił już jakiego adwokata o obronę?

— Jak dotąd — nie. Widocznie nie ma zamiaru w ogóle bronić się. Sytuacja jego jest beznadziejna.

— Więc nie ma również nadziei wydobyć go z zamknięcia wcześniej, jak po odbyciu kary?

— Owszem, taka możliwość istnieje ale pewnie oskarżony Biernacki nie może z niej skorzystać z braku odpowiednich funduszy.

— Mianowicie, coż to za możliwości panie sędzio?

— Zmiana środka zapobiegawczego, aresztu — na kaucję. Czyli, innymi słowy, jeżeli oskarżony Biernacki złoży do Kasy Skarbowej 2 tysiące złotych kaucji, może być zwolniony z więzienia do czasu uprawomocnienia się przeciwko niemu wyroku, o ile ten będzie skazujący, albo też — do ukończenia sprawy, we wszystkich instancjach sądowych.

Natalia zamyśliła się na chwilę, a następnie podniosła znowu szybko oczy na sędziego i spytała:

— Czy kaucję tę musi koniecznie wpłacić osobiście pan Biernacki?

— Nie koniecznie, wpłacić może każdy, nawet nieznany człowiek, za czy — taki, który podaje zmyślone nazwisko.

— I po wpłaceniu więzień może natychmiast opuścić mury więzienne?

— Po załatwieniu formalności, naturalnie.

Natalia powstała.

— Dziękuję bardzo za informację. Przy sposobności, gdyby pan sędzia był w naszych stronach, proszę nie zapominać o dobrych znajomych.

— Postaram się, jeśli tylko czas i okoliczności pozwolą — obiecał się sędzia, powstawszy również.

— Słowo?

— Sędziowskie.

— Zatem czekam i do widzenia.

— Do widzenia. Dziękuję za odwiedziny. A gdyby pani posiadała jakieś bliższe informacje do sprawy pana Biernackiego — proszę mi je łaskawie przesłać.

— Dobrze, obiecuję to zrobić, o ile naturalnie będę coś takiego posiadała.

d. c. n.

Idea żołnierstwa

„Trzeba, aby każde polskie dziecko, ucząc się pierwszych słów pacierza, równocześnie uczyło się kochać ideę żołnierstwa. Bo „Rzeczpospolita nasza jest otworzysta”, jak to powiedział jeden z kanclerzy polskich w 17 wieku — i cóż postawimy dla obrony jej otwartych granic, jeśli nie pierwszy żołnierski Edward Śmigły — Rydz: Z mowy wygłoszonej 6 sierpnia 1935 na Sowińcu. Święto Żołnierza, które dziś obchodzimy, zrodziło się z najgłębszych uczuć całego narodu do własnego wojska, powstało z woli społeczeństwa polskiego, które w tej dacie upatrzyło widoczny znak największego polskiego zwycięstwa.

Święto Żołnierza sprzegliśmy z datą o przełomowym i dla Polski i dla Europy znaczeniu: z „osiemnastą decyzją” a bitwą w dziejach świata — jak nasze sierpniowe zwycięstwo roku 1920-go określił Edgar Vincent wiehrabia d'Abernon, ambasador J. K. M. Króla Wielkiej Brytanii w Berlinie wysłany 25 lipca 1920 r. w misji nadzwyczajnej do Polski i do 25 sierpnia świadek epokowych wypadków, zachodzących na ziemiach polskich.

— „W roku 1920 — rozpoczyna d'Abernon swój w r. 1931 wydany w formie książkowej pamiętnik — stoczona i wygrana została bitwa równa doniosłości dla całego świata, a nie mniej decydująca od Sedanu i Marny, przez swoje znaczenie dla kultury, wiedzy, religii i politycznego rozwoju ludzkości... „Gdyby wojska sowieckie przełamały opór armii polskiej i zdobyły Warszawę, wówczas bolszewizm ogarnąłby Europę środkową, a być może przeniknąłby i cały kontynent... „Rząd moskiewski skupiając swe siły do walki z Polską, miał cele o wiele rozleglejsze i dalej idące, jak samo zdobycie Warszawy. Jego ambicja rozciągała się na kraje, leżące na zachód od Wisły i sięgała daleko poza granice Polski”.

Tak w oczach angielskiego obserwatora przedstawia się znaczenie sierpniowych dni, decyzji Józefa Piłsudskiego i wykonania jej przez polskiego żołnierza.

Polska zahamowała napór sił od Wschodu i Polska stała się — jak tylekroć w ubiegłych stuleciach — przedmurzem, o które rozbiły się zakusy o trąbę naderżniętym i przełomowym (by powtórzyć słowa d'Abernona) „znaczeniu dla kultury, wiedzy, religii i politycznego rozwoju ludzkości”.

Upłynęły od tego epokowego czynu ponad dwa dziesięciolecia.

I znów mamy przed sobą przedpole nie mniej gigantycznych zmagani, znów stanowią przedmurze... Znów oczy całego świata zwrócone są w stronę Polski. Znów rozgrywamy „decydującą bitwę w dziejach świata”, bitwę o nie mniejszym — jak w r. 1920 — „znaczeniu dla kultury, wiedzy, religii i politycznego rozwoju ludzkości”.

Inny to dziś typ wojny, ale jednaki jej cel. Inny typ, bo określony mianem „wojny białej”, „wojny nerwów” — cel jednaki. Cel, który wyraził 6-go sierpnia w Krakowie Marszałek Śmigły-Rydz, gdy stwierdził, że „nie żyjemy w stosunku do nikogo agresywnych zamiarów”, ale „przeciwstawimy się wszystkim środkami bez rozstrzygnięcia każdej próbie bezpośredniego lub po-

DUŻO „FUHRERÓW” — MAŁO WYZNAWCÓW

Jak Hitler chciał podminować Amerykę?

(Od własnego korespondenta „Expresu Zagłębia” za pośrednictwem ag. „Kontynent”)

New-York, w sierpniu. Ostatnio zostało ogłoszone sprawozdanie t. zw. komisji Diesa, który na zlecenie Kongresu amerykańskiego zbadał organizację „otrzymującą fundusze z zagranicy w celu zburzenia amerykańskiej demokracji”. Sprawozdanie to wywołało szaloną burzę w U. S. A. i otworzyło oczy wielu Amerykanom, którzy dotychczas machnięciem ręki zbywali stowarzyszenia i związki utworzone przez ludzi umundurowanych w różnokolorowe koszule. „Mann of Sheet” zaczyna rozumieć, że zasady, w których został wychowany, w których żyje i którymi się cieszy, zasady konstytucji amerykańskiej mogą zostać zniszczone.

Amerikanin jest z natury dobruśny. Wszystko zbywa uśmiechem, lecz gdy czuje się zagrożony, wtedy staje się groźny, jest amerykański „grizyly”.

Od czasu ogłoszenia raportu komisji Diesa z ulic miast i miasteczek amerykańskich znikły „kolorowe koszule”. Nie oznacza to bynajmniej zniknięcia faszystów w USA. Poprostu faszysty boją się paradować w swych mundurach po ulicach. Mimo wielki postęp amerykański, tradycja mister Lyncha jest jeszcze w Stanach kultywowana.

Na olbrzymim terenie USA istnieje kilkadziesiąt organizacji faszystowskich, z których

KAŻDA MA SWEGO „WODZA”. uważającego się za meza opatrnościowego Ameryki. Każda organizacja ma przystosowany program do stanu, w jakim pracuje i każda ma ładną nazwę. Wspólne są tylko „idee” i plany, które pochodzą — jak to wykazał raport komisji Diesa — od wielkich kapitalistów amerykańskich i Niemiec.

Do wywrotowej pracy propagandowej powołana została agencja prasowa World Service, która wydaje swe biuletyny w 10 językach. Rozsyłane one są bezpłatnie do wszystkich pism wychodzących w Ameryce (a jest ich razem z czasopismami około 25 tysięcy). Artykuły starają się w niby logiczny sposób wykazać wyższość ustroju totalnego nad demokratycznym. A takują one gwałtownie „New Deal” prez. Roosevelta. Żydów i... wojnę.

Faszyści amerykańscy stali się na gle antymilitarystami. W artykułach „wyjaśniają” sprawę Gdańska i ciągle agitują za utrzymaniem neutralności Stanów. Mimo to jednak opinia amerykańska, dla której — co tu owijać w bawełnę — Polska była krajem prawie nieznanym, doskonale orientuje się w aktualnych sprawach europejskich. Wszyscy wiedzą — dzięki mowie ministra Becka — że Gdańsk, to niepodległość Polski. Zaimponowało Amerykanom niezłomne stanowisko Rzplitej, które zostało przez tamtejszą prasę nazwane:

„STOP HITLER”

Przyjrzyjmy się „kolekcji fuhrerów” amerykańskich i ich organizacjom:

Przywódca niemiecko-amerykańskiego Bundu, Fritz Kuhn, który głośno wrzeszczy, że faszyzm w Ameryce jest już bardzo blisko, stoi na pierwszym planie. Kuhn, oskarżony niedawno o kradzież funduszy organizacyjnych, przybył do Ameryki w roku 1922. Pracował w zakładach Forda jako chemik a obecnie — zatrudniony jest w przygotowaniu Ameryki dla Hitlera.

„Hitler pokazał całemu światu ideę — powiada Kuhn. Celem naszym

jest zjednoczenie Niemców amerykańskich dla zaprowadzenia narodowego socjalizmu w Ameryce”.

Niemiecko — amerykański Bund chętnie się, że posiada placówki w całym kraju, w których jest 23000 członków i silnie uzbrojone oddziały, złożone z 10000 ludzi. Bund wydaje cztery pisma, magazyn dla młodzieży i wiele broszur, 20 niemieckich gazet wydawanych w Stanach popiera akcję Bundu. Olbrzymia ilość materiałów prasowych dostarczana jest Bundowi przez instytut propagandy w Sztutgarcie. Bund prowadzi 25 obozów letnich dla ćwiczeń wojskowych. Zostały one niedawno rozwiązane przez władze amerykańskie.

Ksiądz Charles E. Coughlin już od dziesięciu lat prowadzi swą propagandę przez radio

ZE ŚWIATYNI „MAŁEGO KW. TKA”

w Royal Oak. Pozatym wydaje on tygodnik, którego sprzedaży stale towarzyszą bójki uliczne, ponieważ hasła, wykrzykiwane przez kolporterów prowokują ludność.

Coughlin ma swoiste metody propagandy, bo powtarza wszystkie artykuły, które znajdują się w hitlerowskiej agencji „World Service”. Nie zadaje sobie nawet trudu sprawdzenia materiału.

Kardynał Mundelein, powiedział kiedyś, że Coughlin „nie reprezentuje ani doktryn, ani uczuć kościoła katolickiego”.

Ostatnim z kolekcji kandydatów na amerykańskiego fuhrera to generał w stanie spoczynku, George Van Horn Moseley. Gdy go przed dwoma laty z powodu pijactwa zdymisjonowano z armii, stał się od razu wybitną figurą w organizacjach faszystowskich. Dopiero komisja Diesa, która wykryła, że przy pomocy niemieckiej dyplomacji i za niemieckie pieniądze był czynny w organizowaniu stowarzyszeń faszystowskich w USA stała się grobem jego „kariery” politycznej.

Oto kandydaci na zbawców Ameryki. Jest ich dużo, ale zato ich wyznawców — mało. Amerykanie nigdy nie lubili ucisku, niewoli i barbarzyństwa, przeto na lep propagandy hitlerowskiej — nie pójda.

Ameryka zawsze była, jest i została bastionem wolności.

JAMES H. WATSON.

W telegraficznym skrócie

WYDALANIE TERORYSTÓW Z ANGLII

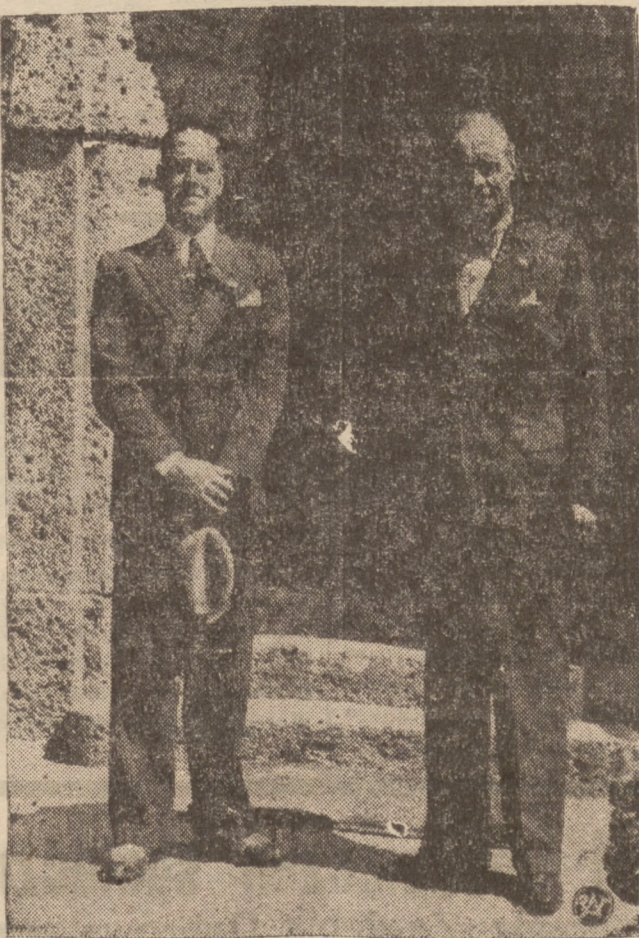
Min. spraw wewnętrznych wydało nowe zarządzenia, wydalać 80 podejrzanych o należenie do irlandzkiej armii republikańskiej.

ODKRYCIE ZARAZKI PARALIŻU DZIECIĘCEGO

Prof. Karolowi Klingowi w Sztokholmie udało się odkryć bakterię, która jest prawdopodobnie zarazkiem paraliżu dziecięcego (choroby Heine Medina), a w każdym razie zarazkiem bardzo do niego zbliżonym.

Ważne to odkrycie dokonane zostało podczas badania wody w pewnej rozwalonej studni. Ze studni tej wypilo wodę dziecko, u którego stwierdzono po tym objawy paraliżu dziecięcego. Zwierzęta doświadczalne, którym zaszczone zostały wykryte bakterie, wykazały wkrótce objawy paraliżu członków o charakterze zakaźnym

—oOo—

KONFERENCJA CIANO — RIBBENTROP

Min. Ciano i min. Ribbentrop przed zamkiem Fuschl, w którym odbyły się rozmowy.

średniego naruszenia interesów, praw i godności naszego państwa”. Cel, który ma wszystkich przekonać, iż nie uznajemy i nigdy nie uznamy takiej definicji pokoju, która „dla jednych oznacza brać, a dla drugich dawać”.

W sierpniu 1920 wygraliśmy „osiem-

nastą decydującą bitwę w dziejach świata”.

Wygrywamy teraz dziewiętnastą! Wygrywamy ją jako przedmurze „kultury, wiedzy, religii i politycznego rozwoju ludzkości”.

M. G.

Trzeba także wprowadzić w Zagłębiu udział robotników w kierownictwie przedsiębiorstwa

Od lat kilku szybko rozpowszechnia się w naszym przemyśle organizacja Kół Bezpieczeństwa Pracy jako ważny czynnik akcji bezpieczeństwa i higieny pracy.

Koła Bezpieczeństwa Pracy składają się z pewnej liczby robotników (około 10) oraz kilku niższych kierowników (majstrów, przodowników) i zgrupują się co kilka miesięcy pod przewodnictwem kierownika zakładu

15 SIERPNIA 1914 ROKU.

Minęło 25 lat...

Po noclegu w obszarze Międzywiesia — Ossowej oddziały strzeleckie podzieliły się przy czym batalion Wyrwy Furgalskiego odmaszerował w kierunku Chęcina. Komenda Główna zaś z batalionem Rydza-Smigłego przez Bizorekę i Chojny udała się do Korzeckiej, gdzie zarządzone nocleg Kół strzeleckich która w sile 13 kompanii wyruszyła 8.88 pod komendą Mieczysława Trejanowskiego po ułożeniu się w Wernie dla części w Zatorze częścią w Krzeszowie i połączeniu się z 14 kompanią Korciańskiego (ps. Ignacy) i 15 kompanią Józefa Wilczyńskiego ps. Olszyna, przebiegła przez Racławice — Skalę — Mochów — Jędrzejów, przybywając dnia 15 sierpnia do Małogoszcza. W drodze kolumna została podzielona na trzy bataliony. Organizacja ta była chwilowa. Funkcje szefa sztabu kolumny pełnił Karaszewicz — Tokański. Kraków znajdował się pod znamiem ważnych decyzji, jakie miały zapadnąć w wyniku codziennych konferencji między delegatami KSSN, z jednej strony i delegatami Centralnego Komitetu Narodowego z drugiej, oraz przedstawicielami stronnictw konserwatystów i demokratów, którym przy podjęciu roli pośredników. Konferencje rozpoczęły się od posiedzenia komisji parlamentarnych. W rezultacie złożonego przez Leona Rawoźnika o jego rozmowach w Wiedniu wraz z krótkiej dyskusji na ten temat — komisja parlamentarna uchwaliła wnioski: „Utworzy się organizację wojskową pod nazwą Legionów Polskich. Galicja na przykład wystawi dwa Legiony i wezwie wszystkich z innych zabiorów, którzy chcą — do współdziałania. Te Legiony z czasem, jako wojsko karne i należyte wyćwiczone pod komendą Polaków oficerów, reprezentantów wojennych organizacji w stopniu pułkowników i generałów, o ile są fachowi i wyćwiczeni, pójdą gdzie powoła je naczelne do oddziału państwa, w którym widzimy przyszłość. „Inna uchwała powzięta przez komisję parlamentarną wyrażała życzenie utworzenia organizacji, która by skupiała wszystkie wysiłki i siły materialne narodu.

Uchwały te były przedmiotem dyskusji w szerzej konferencji, w której brali udział przedstawiciele wszystkich trzech wymienionych wyżej kierunków. Żywa dyskusja wywołująca ostre starcie, powodowały trzy zagadnienia: kwestia rozwiązania ogłoszonego przez Rząd Narodowy, sprawa udziału Królestwa w pracy organizacji która miała powstać i wreszcie sprawa powołania komendy nad wojownikami Legionów. W obronie tych trzech zasadniczych i podstawowych dla polityki Piłsudskiego zagadnień, stawiali delegaci KSSN, z Ignacym Daszyńskim na czele. Zagadnienia te były przedmiotem obrad członków KSSN, na osobnej konferencji przy czym zapadła uchwała że w żadnym wypadku delegaci KSSN, nie zgodzą się w tych sprawach na kompromis. Przeciw tym trzem punktom najgorzej występowali delegaci Centralnego Komitetu Narodowego, zastrzegając się przy tym stanowczo przeciw powierzeniu komendy Józefowi Piłsudskiemu. Powodem który przemawiał według ich zdania za nie oddaniem Piłsudskiemu komendy i powierzeniem jej generałowi z armii austriackiej była kwestia fachowego wykształcenia i przygotowania wojskowego.

względnie warsztatu dla omawiania środków zapobiegawczych wypadkom i schorzeniom podczas pracy. W niektórych gałęziach przemysłu, działalność Kół poszła dalej, sięgnęła do warunków higieny i kultury nie tylko w miejscu pracy ale i w miejscu zamieszkiwania, w osadach fabrycznych.

Stosunek przemysłowców do idei Kół Bezpieczeństwa Pracy był początkowo nieufny, obawiano się demagogów i wchodzenie w „nie w swoje sprawy“. Praktyka rozwiązała te zastrzeżenia. Na szeregu zebraniach przemysłowców stwierdzono, że Koła Bezpieczeństwa nie tylko nie przysporzyły trudności kierownictwu — lecz przeciwnie, okazały się w wielu wypadkach bardzo pożytecznymi, spełniając zadania, którymi nie miało czasu zająć się dotychczas w całej pełni. Poprawiając warunki pracy w warsztacie i wychowując robotników w duchu bezpieczeństwa, higieny i kultury pracy.

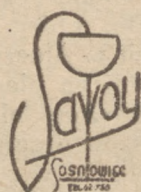
Istnienie Kół Bezpieczeństwa Pracy umożliwiło wielu chętnym i bardziej uspołecznionym robotnikom wyżyć się społecznie i przyczyniło się do stworzenia w zakładzie pracy atmosfery koleżeńskej współpracy między

kierownictwem zakładu a załogą robotniczą.

W związku z rozciągnięciem na Zaolzie obowiązującej na Górnym Śląsku ustawy o radach zakładowych Sejm w czasie ostatniej sesji wezwał Rząd do wniesienia projektu ustawy o przedstawicielstwie pracowniczym.

Sprawa ta wzbudziła żywą wymianę opinii, szczególnie w sferach przemysłowych i pracowniczych. Przemysł w oparciu o oświadczenie G. Ślaska, zajął stanowisko na ogół przychylnie, wyrażano jednak obawy, aby rady nie dążyły do zbyt dużego wchodzenia w kompetencje kierownictwa i nie wywołały fermentu wśród załogi.

Kilkuletnie doświadczenie w zakresie Kół Bezpieczeństwa Pracy wykazuje, że robotnicy polscy całkowicie dojrżeli do przyjęcia pewnych funkcji kierownictwa i pozwala przypuszczać, że przy przydzieleniu radom załogowym konkretnych zadań, leżących całkowicie w ich możliwościach działania, rady te będą czynnikiem dodatnim nie tylko pod względem społecznym, lecz przyczynią się niewątpliwie do pożytywniejszego stosunku do kierownictwa i do wykonywanej pracy, a przez to do wzrostu wydajności zakładu.

Café-Restaurant „SAVOY“

tesnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-901 62-755

Podziemia 62-701.

BOL(♦) KAMIŃSKI (znanym humorysta) w swoim oryginalnym repertuarze

KRYSTYŃSKA w tańcach ekscentrycznych
WANDA WOLDANŃSKA w tańcach narodowych
POLARI w tańcach klasycznych

występują od dnia 1 b. m.

Od 16 sierpnia kompletna zmiana programu. Ułubieniec P. T. Publiczności BRONISŁAW PASTER chętnie wykonywać (zamawiać) wszelkie utwory muzyczne w/g życzeń Gości Kawiarni „SAVOY“ i gorąco zaprasza wszystkich na pożegnalne swoje wieczory sierpniowe do dnia 31 b. m.

Na werandzie liczymy ceny dzienne do godz. 24-tej.

Konferencja prezydów oddziałów Polsk. Zw. Zaw. Metalowców ZPZZ

Z udziałem wiceprezesa wydziału wykonawczego Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych sen. Mariana Wojtki - Malinowskiego odbyła się w niedzielę 13 bm. w wielkiej sali Powstańców w Katowicach konferencja prezydów oddziałów Polskiego Związku Zawodowego Metalowców ZPZZ, okręgów śląskiego, zaolziańskiego, bielskiego - bielskiego żywieckiego, chrzanowskiego, Zagłębia Dąbrowskiego, zawierciańskiego i częstochowskiego - radomskiego

Poza członkami prezydów oddziałów

przybyli na konferencję członkowie zarządu głównego związku ze wspomnianych terenów, sekretarze okręgowi z Katowic, Zaolzia, Bielska-Białej, Żywca i Wadowie Sosnowca, Chrzanowa i Częstochowy.

Konferencja poświęcona była sprawom organizacyjnym, które przedstawił zebrany sekr. gen. Polskiego Związku Metalowców ZPZZ, p. Stanisław Bajdur. Nad wygłoszonymi sprawozdaniami wywiązała się ożywiona i rzeczowa dyskusja.

Rozwój ubezpieczeń społecznych na terenie Zagłębia Dąbrowskiego

Ubezpieczalnia Społeczna w Sosnowcu opracowała sprawozdanie z działalności za rok 1938, zawierające szereg ciekawych danych. Ilustrujących stan sanitarny i warunki ekonomiczne świata pracy fizycznego i umysłowego Zagłębia Dąbrowskiego. Z danych tych wynika, że warunki materialne pracowników ubezpieczonych poprawiły się o 4,4 proc. a ilość zatrudnionych wzrosła o ok. 30 proc. Postępy w urbanizacji miast Zagłębia Dąbrowskiego wyrażające się w zwiekszeniu ilości zieleni i parków wpłynęły niewątpliwie dodatnio na warunki zdrowotne

ci ludności. Ilość ubezpieczonych wzrosła z ok. 80.000 do 88.000 osób. Ogólna ilość uprawionych do świadczeń chorobowych wraz z rodzinami wzrosła z 203 tys. na 221.000. Ubezpieczeni zatrudnieni są w 11.867 zakładach pracy. Wśród ubezpieczonych przeważają pracownicy ciężkiego przemysłu. Wymiar składek wzrósł z 5.949.000 na 6.761.000 zł.

Ubezpieczalnia prowadzi szereg kolonii i półkolonii oraz obozów wypoczynkowych które stanowią jeden z odcinków działalności profilaktycznej wśród ubezpieczonych

Dr zazgi

Co czytamy?

W czasach, kiedy z taką energią i z wielkim nakładem wysiłku organizuje się w Polsce sieć bibliotek publicznych, warto zainteresować się zagadnieniem, mogącym wpłynąć na masowe korzystanie z książki: upodobania mi czytelników.

Jedną z pierwszych prac badawczych w tej dziedzinie jest książka dr. I. Jurgielewiczowej „Upodobania czytelnicze dorosłych“, która na podstawie badań przeprowadzonych wśród uczniów szkół wieczorowych i słuchaczy uniwersytetów powszechnych określa zamiłowania czytelników ludności wielkiego miasta.

Ciekawym i charakterystycznym zjawiskiem jest stwierdzenie przez autorkę: pociągłość pisarzy z końca wieku ubiegłego i początku obecnego, podczas gdy pociągłość pisarzy doby obecnej jest minimalna. Literatura dzisiejsza nie odpowiada ogólnie biorąc gustom czytelnika.

Nad kwestią tę należałoby się poważnie zastanowić, dążąc z jednej strony do spopularyzowania społecznych zadań dzisiejszej naszej literatury, z drugiej zaś strony do sprzyjania upodobań czytelnicznych szerszych mas społeczeństwa, korzystających z bibliotek i czytelni publicznych

Porcelanę ĆMIELÓW

poleca:

STEFAN KLIMASZEWSKI

F.M.A.

METALURGIA

SOSNOWIEC — WARSZAWA 4

Przy głośniku

ŚWIĘTO ŻOŁNIERZA POLSKIEGO TRANSMISJE RADIOWE Z WILNA.

Z okazji 25 lecia 1 Dywizji Legionów organizuje Polskie Radio w dn. 14 i 15 sierpnia transmisje okolicznościowe z Wilna. Od 14.8 o godz. 22.00 nadany zostanie reportaż dźwiękowy — Apel poległych na Rosji. Od 15.8 o godz. 9.00 do 11.57 nastąpi transmisja uroczystości wojskowych w Wilnie. Rozpoczyna się ona Mszą polową na Placu Marszałka Piłsudskiego, którą celebrować będzie oraz kazanie wygłosi ks. Biskup Polowy W. P. dr. Józef Gawlina. Po Mszy św. nastąpi wręczenie ryngrafów oddziałom wojskowym oraz defilada.

MIECZ I SŁAWA POLSKIE RADIO ROZPOCZYNA CYKL O WIELKICH WODZACH POLSKICH

We wtorek, dnia 15 sierpnia o godz. 19.00 nadana zostanie pierwsza audycja z radiowego cyklu „Miecz i sława“. Cykl ten realizowany przez różne rozgłośnie, poświęcony będzie postaciom historycznym Polski. Tytuł tego cyklu zaczerpnięty jest z „Króla Duchy Słowackiego — „ofiarą twoją miecz i sława“, a zadaniem jego będzie odtworzyć epopeję sławy oręża polskiego, przypomnieć rycerskie tradycje Polski wielkich bohaterów narodowych.

Na cykl ten złożą się 14 audycji. W poszczególnych audycjach uwzględnione zostaną następujące postacie: Chrobry, Bolesław Smiały, Krzywousty, Jagiello, Władysław Warneńczyk, Stefan Batory, Chodkiewicz, Zbigniew Czarniecki, Sieniński, Kościuszko, Król Józef, Dąbrowski i Piłsudski.

Tak więc w cyklu tych audycji ujęta została w syntezę cała historia Polski w jej zasadniczych rysach, wszystkie trudności i burze dziejowe, wobec jakich stawiała Rzeczpospolitą, wszystkie najpiękniejsze zrywy naszego ducha i oręża.

Poszczególne audycje opracowywać będą wybitni historycy wraz z wybitnymi literatami. Znawstwo materiału historycznego oraz umotywowanie faktów źródłami historycznymi i ilustrowanie ich dokumentami — będzie w parze z wyobraźnią literacką i starannie opracowanym językiem współczesnej epoki.

Święto Żołnierza Polskiego w Zagłębiu

Program uroczystości

Komitet obchodu Święta Żołnierza Polskiego w Sosnowcu podaje do wiadomości te dla utrzymania sprawności dojście do ratusza dla organizacji i publiczności odbywać się będzie ulicami: POW. i Marsz. K. Śmigłego Rydza. Dojście od ulicy 3-go Maja przez Pierackiego będzie zamknięte.

W programie uroczystości zasłyszane pewne zmiany, wobec tego powtarzamy go: godz. 8.30 — zbiórka oddziałów wojskowych i organizacji przed ratuszem, godz. 9.30 — raport, godz. 9 — msza św. połączona z kazaniem przed ratuszem, godz. 10 — przemówienie płk. J. Kijowskiego, godz. 10.30 — złożenie wieńców na płycie Nieznanego Żołnierza i grobie Powstańców Śląskich, godz. 11 — defilada wojska i organizacji, godz. 13 — obiad żołnierski w Pędzynie i godz. 16 — zabawa ludowa na Gorze Zamkowej w Będzinie. Wejście bez płacone.

W DĄBROWIE

Tu w skład komitetu wykonawczego obchodu Święta Żołnierza Polskiego weszli pp.: prez. Trzemiński, wicepr. J. Cuiat, prezes Kalkowski, mgr. Sadowski, dyr. A. Domaszewska i nac. Dudziński.

Program uroczystości zapowiada: godz. 9.30 uroczysta msza św. poczem wszystkie

organizacje udadzą się pochodem przy dźwiękach orkiestry do pomnika Kościuszki, gdzie okolicznościowe przemówienia wygłoszą: nac. Wachala i mgr. Sadowski. Na zakończenie uchwalona zostanie rezolucja.

Ponadto delegacja weźmie udział w uroczystościach Święta Żołnierza Polskiego obchodzonych w Sosnowcu.

APEL KUPCÓW W SOSNOWCU

Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich w Sosnowcu zwraca się do członków z prośbą o wzięcie jak najliczniejszego udziału w uroczystościach obchodu Święta Zwycięstwa Żołnierza Polskiego.

Zbiórka pod sztandarem o godz. 8.45 w lokalu S. K. P. w Sosnowcu, ul. Małachowskiego 4.

Ogólnopolski zjazd drukarzy

W KATOWICACH

Od soboty obraduje w Katowicach XI zjazd delegatów Związku Zawodowego Drukarzy i pokrewnych zawodów w Polsce. Na zjazd przybyło kilkudziesięciu delegatów reprezentujących 19 oddziałów związku. — Po zagajeniu obrad przez prezesa Burkota z Warszawy, przewodniczącym zjazdu wybrany został p. Urbański z Katowic.

Związek zawodowych drukarzy w Polsce liczy obecnie ponad 5000 zorganizowanych członków. Jeżeli idzie o bezrobocie na terenie związku drukarzy, to obecnie bez pracy znajduje się 19 procent członków, podczas gdy w r. 1932 było ich 46 procent. Zjazd potrwa do 16 sierpnia.

Widmo szubienicy w Sosnowcu

Bandyta Łukasik przed sądem

W dniu 8 września br. znajdzie się na wokandzie Sądu Okręgowego w Sosnowcu sprawa głośnego bandyty Stanisława Łukasika i jego towarzyszy.

Jak czytelnicy pamiętają bandyta Łukasik dokonał wraz ze swymi kompanami napadu rabunkowego z bro-

nią w rękę na Spółdzielnię T-wa Do broczynności przy ulicy 3 Maja w Sosnowcu, na Spółdzielnię Mleczarską w Sosnowcu przy ulicy Sienkiewicza i w końcu na sklep spożywczy w Modrzejowie, gdzie została zabita młoda żydówka, córka właścicielki sklepu.

Napady te dokonywane były w spo-

sób niezwykle bezczelny ciągle pod groźbą użycia broni. Bandyci występowali w maskach, tak że trudno ich było rozpoznać.

Dopiero po zuchwałym morderstwie w Modrzejowie udało się policji wpaść na trop całej bandy, która w ciągu kilku dni została całkowicie zlikwidowana.

Sam herszt Łukasik został postrzelony na ulicy w Sosnowcu przez jednego z wywiadowców podczas pościgu.

Bandycie grozi kara śmierci przez powieszenie.

Program uroczystości Święta Żołnierza w Zawierciu

Godz. 6 rano rejnał z wieży kościelnej, godz. 10 rano — uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym, a następnie złożenie wieńców na płycie Nieznanego Żołnierza

po czym na ul. 3 Maja odbędzie się defilada. Wieczorem o godz. 13 w sali Domu Ludowego odbędzie się uroczysta akademія

Święto żołnierza

W CZELĄDZI

Dz.ś Czeladź obchodzić będzie Święto Żołnierza Polskiego według następującego programu: o godz. 9 rano organizacje społeczne zbiorą się w parku miejskim, skąd pochodem udadzą się na nabożeństwo. Po nabożeństwie na Placu 11 listopada wygłoszone będą okolicznościowe przemówienie oraz odezany będzie apel poległych.

Po południu w parku miejskim odbędzie się zabawa tańca zna.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Będzińskiego w Będzinie

podaje do wiadomości, że Centrala Kasy w Będzinie i jej oddziały w Czelądzi i w Dąbrowie Górniczej wydają 3 proc. Bonu Pożyczki Obrony Lotniczej tym subskrybentom, którzy w całości uiszcili należność za subskrypcję.

Przy odbiorze bonów należy przedstawić kwity na dokonane wpłaty oraz dowód osobisty.

Nieudane włamanie DO MIESZKANIA.

W ub. sobotę zawodowy włamywacz mieszkaniowy Laudon Mordka z Sosnowca usiłował ograbić mieszkanie Nichterbergera w Sosnowcu ulica Piłsudskiego 14. Laudon miał pecha, spostrzeżono w porę włamanie i przytrzymano go na gorącym uczynku. Osadzony został w więzieniu.

Import towarów

REGLEMENTOWYCH

Izba Przemysłowo-Handlowa w Sosnowcu podaje do wiadomości zainteresowanych, iż przyjmuje podania na przywóz z zagranicy towarów w ramach kontyngentu na miesiące wrzesień — październik 1939 r.

Ostateczny termin złożenia podań w Izbie upływa 25 bm. Podania złożone po terminie będą rozpatrywane tylko w tym wypadku, jeśli pozostaną rezerwy kontyngentów.

Skradł zegarek

Na szkodę Horskigo z Łaz nieznany sprawca skradł zegarek. W wyniku dochodzeń policyjnych ustalono, że kradzieży dokonał Stanisław Wójcik bez stałego miejsca zamieszkania, którego przytrzymano do dyspozycji władz sądowych.

—106—

Pijcie doskonałe, pełnowartościowe
znane ze swej dobroci
piwo sieleckie:

jasne pilzneńskie
ciemne monachijskie
„**słodowo-słodkie**”

z Browaru Gwarectwa „Hrabia Renard”
w Sosnowcu (Telef. Nr. 6 21-01).

Polecamy również lód sztuczny z wody źródlanej.

Wiadomości bieżące

Wtorek 15 Sierpień
Dziś: Wnieb. NMP
Jutro: Joachima
Wschód słońca: 4.00
Zachód słońca: 19.30

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

J. Garbaczewskiego, ul. Sienkiewicza 9
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejowska 10
W. Zielezińskiego, ul. Orla 28.

—100—

— CHOROBY W SOSNOWCU. W ub. tygodniu zanotowano w Sosnowcu następujące wypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne: czerwotka 3, róża 3, na gwałtowne zapal. opon mózgu 1, gruźlica 6, zgonów 2.

— ZEBRANIE KUPCÓW W BĘDZINIE. Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich w Będzinie zawiadamia swych członków, że dziś o godz. 11 rano w lokalu Stowarzyszenia (ul. Małachowskiego 54-a) odbędzie się ogólne zebranie członków. Ze względu na bardzo ważne sprawy, które będą tematem obrad zarząd uprasza o konieczne przybycie.

Chleb potaniał

W SOSNOWCU

W Sosnowcu odbyła się w ratuszu miejskim konferencja komisji cennikowej, na której ustalono następującą obniżkę cen chleba.

Cenę 1 kg. chleba żytniego obniżono z 26 gr. do 27 gr. a chleba razowego z 24 gr. do 22 gr.

Zniżka cen obowiązuje od 15 sierpnia

Restauracja-Dancing

„PALAIS DE DANSE”

tel. 614-72

SOSNOWIEC, UL. SADOWA 8

tel. 627-81

Wieczory sierpniowe

najpiękniejszego miesiąca polskiego lata można spędzić bez troski w naszym ogrodzie.

Najlepszy wypoczynek po pracy i znoju dnia codziennego.

Przygrywa doskonały — pełen humoru i werwy. — zespół

J. Wisławskiego.

Ceny w ogrodzie specjalnie niższe.

Dotychczasowe upały

spowodowały brak paszy zielonej dla bydła a co za tym idzie zaznaczył się spadek produkcji mleka.

W związku z powyższym cena mleka zwiększy prawie na wszystkich rynkach w Polsce, a z dniem dzisiejszym podniesiona została i u nas o 2 grosze na litrze.

—000—

Zakończenie półkolonii W MIŁOWICACH

Dnia 12 sierpnia zakończono w Miłowicach półkolonie urządzone przez Z. P. O. K. przy współudziale Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu. Przez 40 dni 160 dzieci miało zapewnioną dobrą opiekę i 3 razy dziennie dobre odżywienie. Na zakończenie urządzono im zabawę w parku w Miłowicach, na którą złożyły się tańce, popis dzieci i atrakcje jak wspinanie na słup i biegi w workach. Dzieci dostały obiad, podwieczorek i lody oraz miały dowoli napoju z surówką owocową.

—106—

Odznaczenie

P. Józef Rembelski, urzędnik magistratu w Dąbrowie odznaczony został orderem „Czasy Śląskiej” za czynny udział w powstaniach śląskich.

KKO w Sosnowcu

WYDAJE BONU SUBSKRYBENTOM.

KKO, m. Sosnowca, biuro w Ratuszu, podaje do wiadomości, że z dniem 10 bm. wydawać będzie 3 proc. bonu Pożyczki Obrony Przeciwołnierzkiej dla tych, którzy subskrybowali w KKO w Sosnowcu.

Każdy subskrybent, który pokrył całkowitą należność, zgłosi się z kwitami, stwierdzającymi wpłaty oraz z dowodem osobistym.

Czytelnicy proszą

„Musimy spełnić powinność do końca”

Na Święto Żołnierza Polskiego

Stańmy ramię przy ramieniu. Siła i tężyzna ducha w narodzie decyduje zawsze o jego dobrobycie i stanowisku w świecie. Zewnętrznym wyrazem tej tężyny i siły ducha jest zdolność wszystkich obywateli do wielkich poświęceń i do ofiarnej współpracy dla dobra Państwa. Świat otwiera dziś drogi tylko dla tych narodów, które do swej przyszłości potrafią iść przebojem, a nasze życie tak państwowe, jak i narodowe wymaga od nas wielkiego wysiłku i haru woli oraz solidarnej współpracy dla ugrontowania podstaw młodej mocarstwowej Polski.

Dlatego dziś nie ma u nas miejsca dla ludzi: gnuśniących w bezczynności. Próchna nie chcemy i próchna nienawidzimy. My byli Ochotnicy Armii Polskiej musimy w pierwszym rzędzie dać Ojczyźnie swój wielki wysiłek twórczy, bo my jesteśmy pierwszym pokoleniem żołnierza po Wolzu który sam budować zaczął.

Stańmy dziś ramię przy ramieniu do sołidarniej współpracy dla dobra Zmarłych wstajej Polski. Zakończmy „naszym świętem „Ochotników Żołnierza Polskiego”, że się solidaryzujemy w tej pracy i że w naszych szeregach nie brak nikogo. Ży-

wym przykładem miłości Ojczyzny wskażemy drogę innym, a pragnąc nadświadomie niem społeczeństwa polskiego starajmy się usunąć te mury i płoty, które stoją na drodze do zjednoczenia narodu, bo tylko w jedności nasza siła.

Idźmy do czynu obojętnie i bez słów, z samozaparciem się siebie, z niezatartym obrazem naszego Wodza w pamięci, z czystym sercem polskim i duszą prawdziwego Polaka w piersi. Wykonajmy dzieło

Wodza, abyśmy kiedyś mogli śmiało stając przed Jego świetlanym obliczem i zdać żołnierski raport, żeśmy spełnili swoją powinność do końca. Pracujmy, abyśmy mogli z dumą i honorem powitać kiedyś na szczytach poległych kolegów Ochotników i powiedzieć żeśmy im wstydu nie zrobili, ale służyli Ojczyźnie do ostatnich chwil naszego życia. Pracujmy Koledzy dla Polski, póki nam tego życia starczy.

B. OCHOJNIK.

WIELKI PRZEGLĄD BRITYJSKIEJ FLOTY REZERWOWEJ PRZEZ KRÓLA JERZEGO VI.

Król Jerzy VI dokonał w Weymouth wielkiego przeglądu brytyjskiej floty rezerwowej. Na zdjęciu — defilada marynarzy floty rezerwowej przed królem.

Wypadek robotnika

PRZY PRACY.

Wczoraj w Hucie Katarzyna poległ wypadkowi przy pracy robotnik, Antoni Jurezak z Sosnowca (Górnicza 9). Ofiarę nieszczęśliwego wypadku umieściliśmy w szpitalu Ubezpieczalni w Sosnowcu.

Napad bandycki

NA ULICY

Ubiegłej nocy do przechodzącego al. 3-go Maja Kazimierza Szrama z Sosnowca przystąpił nieznany osobnik bez powodu ugodził go nożem w piersi.

Szram padł na ziemię, brocząc krwią. Zawezwana karetka pogotowia odwiozła go do szpitala. Policja jest już na tropie sprawcy napadu.

„PAMIĘTNIKI SZATANA”

Fowleś

596)

Nieobecność moja nie miała trwać bardzo długo; ale była długą dostatecznie, żeby nieprzyjaciele moi o niej się dowiedzieli i natychmiast zostałem zamieszczony na liście wychodźców. Zabrano mój majątek, skazano mnie na śmierć. Podobny wyrok nie miał wielkiego znaczenia dla człowieka, który bezpiecznym był od rusztowania. Poszli dalej. Zażądano zlikwidowania mojego domu handlowego; a ponieważ cały mój majątek był zasekwestrowany, można łatwo urządzić bankructwo i to bezwarunkowo przy okoliczności mojego wyjazdu, co spowodowało przeciwko mnie wyrok bankructwa podstępny. Chciałem powrócić do Francji, ażeby się bronić przeciwko tak hańbiącemu wyrokowi. Lzy żony mojej i rady pana de Favieri od tego mnie odwróciły i postanowiłem wyjechać do Nowego Orleanu

W czasie krótkiego pobytu mojego w Genui miałem sposobność spotkania pana de Lore i pożyczania mu różnych kapitałów. Pan de Lore był szlachcicem z Aix, który jak tyłu innych, uciekł przed wyrokiem śmierci, uwołając ze sobą córkę swoją i młodego człowieka z wielkiej rodziny, sierotę, ostatniego potomka swojego rodu, którego to chłopca pan de Lore był opiekunem. Ten młodzieniec nazywał się Henryk de Lozeraie.

— Nie przerywaj pan — rzekł Feliks do hrabiego, który uczynił poruszenie — wyjechałem przeto, pozostawiając w Genui żonę moją i syna, mającego wówczas lat siedemnaście, pod opieką starego pana de Favieri i pana de Lore i nakazawszy synowi starszemu ażeby czekał nowych rozkazów.

Mnóstwo wypadków, których nie widzę potrzeby wam objaśniać trud-

ność komunikacji w epoce wojny powszechnej nie dozwoliły mi dokończyć moich interesów tak prędko, jakbym tego pragnął. Nie mogłem dać wiadomości o sobie mojej rodzinie ani ich od niej otrzymać i dopiero po upływie lat czterech mogłem powrócić do Europy. Miałem już wyjechać, gdy w tym otrzymałem list od pana de Favieri młodego, który mi nadesłał szereg ważne wiadomości. Choroba epidemiczna spustoszyła Genuę. Pan de Lore zmarł, młody de Lozeraie także, moja żona zmarła i mój syn odebrał wszystkie fundusze, jakie na jego imię umieściłem u pana de Favieri uciekając z panną de Lore. Wszystkie te wypadki stały się przed powrotem jego ojca, który również jak mi donosił, uległ tej samej fatalnej chorobie która mi zabrała żonę. Z rozdartym sercem przez te smutne nowiny wyjechałem do Anglii, ażeby tylko odzyskać mojego syna starszego, ale dowiedziałem się że i on kazał sobie zdać sprawę z funduszy umieszczonych na jego imię i również opuścił Anglię, mówiąc, że jedzie do mnie do Ameryki. Powróciłem tam i na wszystkie strony, we wszystkich krajach świata, gdzie tylko mogłem dosięgnąć dowiadywałem się o mojego syna Leonarda Mathieu.

syna starszego i Lucjana Mathieu, mojego syna młodszego, nazywam się bowiem Feliks Mathieu (Mateusz), ale nigdzie nikt nie słyszał o tych dwóch nazwiskach. Teraz ty panie Durand i ty panie hrabio Lucjanie de Lozeraie, czy nie moglibyście mi udzielić wiadomości o moich dwóch synach.

— Mój ojcie! Mój ojcie! — zawołali dwaj bracia, padając na kolana przed starcem, który się oddalił od nich.

— Na kolana, dumo i próżniactwo! — wołał Feliks to wasze miejsce! Na kolana! Ty, który pociągany żądzą bogactwa, zazdrościłeś ludziom, których widziałeś około siebie jak wzrastali przez pracę i oszczędność, chciałeś umieścić się wyżej aniżeli oni wszyscy; który, ażeby uczynić świetniejszym jeszcze wyniesienie się fortuny swojej pomyślałeś ażeby najniższe naznaczyć jej pochodzenie, który żądny imienia chciałeś świętą jego być winnym sobie samemu, wyrzekłeś się imienia ojca pozostawiając na nim piętno hańby, które tak łatwo zamazać mogłeś!

J. C. N.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Wtorek 15 sierpnia

7.00 Sygnał czasu 7.05 Płyty. 7.50 Pogadanka 8.00 Dziennik poranny 8.15 Pieśń ku czci Najświętszej Marii Panny 8.30 Koncert ork. 9.00 Transmisja uroczystości wojсковych w Wilnie 11.57 Sygnał czasu 12.03 Poranek muzyczny 13.15 Muzyka obiadowa 14.45 Pogadanka 15.00 Audycja dla wsi 16.30 Koncert kwartetu smyczkowego 17.00 Szkic literacki 17.15 Płyty 17.50 Podwieczorek przy mikrofonie 19.00 Miecz i sława: Bolesław Chrobry 19.45 Płyty 20.25 Repertuar dźwiękowy z uroczystości wojсковych w Wilnie 20.40 Dziennik wieczorny 21.10 Muzyka do tańca Żołnierz i dziewczyna wesoła audycja 23.00 Dziennik wieczorny 23.05 Wiadomości w języku niemieckim.

KATOWICE.

Wtorek 15 sierpnia

6.00 Pieśń poranna 6.03 Program na dziś 6.10 Płyty 10.30 Nabożeństwo 15.00 Audycja dla wsi 19.45 Ogródnik śląski 19.55 Wiadomości sportowe 20.00 Muzyka z płyt. 23.05 Wiadomości w języku niemieckim 23.15 Zakończenie programu.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Środa 16 sierpnia

6.30 Kiedy ranne wstają zorze 6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka z płyt 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka z płyt 8.15 Pogadanka 8.50 Przerwa 11.57 Sygnał czasu 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 14.45 Audycja dla dzieci 15.15 Koncert popularny 16.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Dziennik popołudniowy 16.10 Pogadanka aktualna 16.20 Recital śpiewaczy 16.50 Pogadanka 17.00 Muzyka do tańca 17.50 Słynne symfonie 18.00 Echa mocy i chwale 19.00 Śląska pozytywka 19.30 Koncert ork. 20.10 Odczyt wojskowy 20.25 Audycja dla wsi 20.40 Dziennik wieczorny 21.00 Koncert chopinowski 21.40 Nowości literackie 22.00 Muzyka z płyt 23.00 Dziennik wiecz. 23.05 Wiadomości w języku niemieckim

KATOWICE

Środa 16 sierpnia

6.00 Pieśń poranna 6.03 Dzień dobry 6.30 Program na dziś 13.45 Wiadomości bieżące 13.55 Z albumu speakerów 14.45 Kuźnia śląska 15.05 Płyty 17.00 Muzyka do tańca 20.00 Wiadomości w języku słowackim 20.25 Pogadanka 22.00 Koncert ork. 23.05 Wiadomości w języku niemieckim 23.15 Zakończenie programu.

Osiemnastoletni bratobójca siekierą zamordował śpiącego brata

We wsi Rutki powiatu łomżyńskiego za-
ginał 25 letni Mikołaj Zamieniecki. Gdy
przez dłuższy czas nie wracał zawiadomia-
no policję. Poszukiwania nie dały jednak
wyniku, dopiero podczas skrupulatnej rewi-
ji wykryto w stodole Zamienieckich rda-
we plamy na klepisku.

**BADANIA WYKAZAŁY, ŻE JEST TO
KREW LUDZKA.**

Jednocześnie policja zwróciła uwagę na
brata zaginionego, 18 letniego Eugeniusza.
który zdradzał ogromne zdenerwowanie. Po
nieważ ustalono, że Eugeniusz ustawicznie
kłócił się ze swoim bratem, że niejednokrot-
nie rzucał się nań z pięściami, żądając wy-
płacenia pieniędzy, więc wzięto młokosa w
krzyżowy ogień pytań.

Początkowo nie chciał on udzielić ża-
danych wyjaśnień, usiłował ratować się ja-
kimiś bredniami o rzekomych wrogach bra-
ta, którzy grozili mu śmiercią, wreszcie za-
łamał się i przyznał do zbrodni bratobój-
stwa.

**POTWORNY MORDERCA ZŁOŻYŁ
WSTRZĄSAJĄCE ZEZNANIE.**

Krytycznej nocy, gdy brat spał w stodo-
le, Eugeniusz wziął uprzednio naostrzoną
siekiere, zakradł się do stodoly i strącił
w młokosiem rozplatał bratu głowę, zabija-
jąc go na miejscu.

Po dokonaniu zbrodni,
**ZAWINĄŁ ZWŁOKI W PRZYGOTOWANE
WORKI.**

Wyniósł do lasu i zakopał w ziemi. Nastę-
pnie starannie umył siekiere, wyrzucił za-
krwawioną słomę, sporażdził drugie posta-
wiecie najspokojniej udał się do mieszkania
na spoczynek.

Wiść o zbrodni rozeszła się lotem błyska-

17-krotnie ranny

PODCZAS LIBACJI.

W parku Julianów w Łodzi w czasie liba-
cji doszło do krwawej awantury, podczas
której poraniono bardzo ciężko 22 letniego
Franciszka Urbaniaka. Przybyły lekarz
stwierdził u Urbaniaka 17 ran. Rannego w
stanie groźnym przewieziono do szpitala.
Policja zarządziła dochodzenia.

wicy po całej wiosce, to też gdy bratobójca
w asyście policji udawał się do lasu, by
wskazać miejsce, gdzie pogrzebał brata.
**TIUM WIEŚNIAKÓW. UZBROJONYCH W
KOLY, DRĄGI, ORCZYKI. A NAWET KO-**

SY. USIŁOWAŁ DOKONAĆ SAMOSĄDU.

Policja z niemałym trudem zdołała urato-
wać nikczemnika przed śmiercią z rąk roz-
wścieczonego tłumu. Bratobójcę osadzono
w więzieniu.

Poszedł z siekierą na wroga i... dostał nią w głowę

Na tle porachunków osobistych
trwał spór między Kazimierzem
Szproncelem a braćmi Tomaszem i Le-
opoldem Niedzielskimi. Niedzielscy w

celach zemsty zdemolowali Szpronce-
la w mieszkaniu po czym podjęli u-
dać się na ul. Robotniczą 8, gdzie zastali
Szpronceła i usiłowali go pobić.

Niedzielscy byli uzbrojeni w siekie-
rę. W czasie szamotania się Szpron-
cel odebrał Niedzielskim siekiere i za-
dał Tomaszowi Niedzielskiemu cios w
głowę.

Brat jego, Leopold, widząc Toma-
sza padającego bez przytomności
wszczał alarm. Niedzielskiego w stanie
groźnym przewieziono do szpitala, zaś
policja zajęła się awanturnikami.

Jedźmy sól

by nie dostać udaru słonecznego

Według doniesień amerykańskiego
pisma wojskowego udało się w ostat-
nim roku zupełnie eliminować niebez-
pieczeństwo udarów cieplnych w armii
amerykańskiej; podczas kiedy w ubie-
głym roku zanotowano 40 wypadków
porażek wskutek uciążliwych marszów
w czasie upałów, w ostatnim roku nie
zanotowano ani jednego wypadku. Wy-
niki te zawdzięcza armia zastosowaniu
prostego środka, wypróbowanego od
kilku lat w przemyśle amerykańskim
u robotników wykonywujących ciężką
pracę w wysokiej temperaturze, jak
np. u hutników, palaczy, giserów, gór-
ników itp.

Jak wykazały badania przeprowa-
dzone w „Laboratorium Zmęczenia”
uniwersytetu Harvarda w Bostonie,
powodem udarów cieplnych była czę-
sto nadużycie wody do picia. Robot-
nicy pracujący w wysokiej tempera-
turze piją nieraz po kilka, a nawet
kilkadziesiąt litrów wody. Woda ta

wypłukuje z ustroju sole, które są
ważnym składnikiem tkanek i płynów
ustrojowych. Wsutek utraty soli przy-
chodzi do znacznego osłabienia orga-
nizmu, wywołanego głównie utratą
tzw. chlorków.

Nie można zabronić człowiekowi
pracującemu picia wody. Pocąc się
przy pracy w upale traci on kilka, a
nieraz nawet 10 litrów wody. Ażeby
jednak zapobiec utracie dużych ilości
soli wraz z potem, zaczęto stosować
zapobiegawczo dodatek soli kuchennej
do wody. Przy każdej szklance wody
połyka robotnik małą tabletkę soli
(około pół grama) powleczoneą cukrem.
Wszystkie większe zakłady przemy-
słowe oddają do dyspozycji robotni-
ków w porze gorącej ten tani dodatek
do wody. Stosowanie go zapobiega
utracie soli przy picu wody w dużych
ilościach i uderom cieplnym. Ten sam
środek zastosowany obecnie w armii
dał nie mniej pomyślne wyniki.

Proszek od BÓLU GŁOWY
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FARM.
KOWALSKINA
działa szybko i skutecznie
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPE, KATARZE

Leżał w głodzie

NA PRZEGNIŁYM BARLOGU

80 letni staruszek, Józef Kowal z Rutki
n. D., nie mogąc z powodu podeszłego wieku
zajmować się gospodarstwem, zapisał cały
swoje majątek swej zamężnej córce Rozalii.
z tym, że miała go ona utrzymywać do śmier-
ci.

Po otrzymaniu zapisu córka przestała za-
pełniać troszczyć się o ojca. Doszło do tego,
że leżał on całymi dniami o głodzie na prze-
gniłym barlogu. Schorowany bowiem i znie-
chętniały starzec, nie mogąc podnieść się
z łóża, zamienił żótko swe na prawdziwy
chlew.

Oburzeni niewdzięcznością córki sąsiedzi
zwrócili się ze skargą do policji, która po
przeprowadzeniu wstępnych dochodzeń, skier-
owała sprawę do prokuratury.

HUMOR

CUDA NIEMIECKIE.

— Podobno dentyści niemieccy wyrrywają
obecnie zęby przez nos!

— Gdyż obecnie w Niemczech nikt nie
świe otworzyć ust!

LEBENSRAUM.

Kurt Bumke wchodzi do sklepu z przybo-
rami naukowymi.

— Chciałbym kupić globus!

— Jaki?

— Rzeszy Niemieckiej!

NA ZJEŹDZIE W KRAKOWIE.

Jeden z uczestników zjazdu czyta spis
biur informacyjnych poszczególnych puł-
ków legionowych.

— Do licha, a nie powiedzieli zupełnie
gdzie się zbiera czwarta Brygada?

Fau Kalapsik przyjechał z żoną do Krako-
wa. Widzą defilujące pułki.

— Widzisz niedołęgo gdybyś w czterna-
stym roku nie był taką ofermą i wstąpił do
Legionów — byłabyś dziś generałową.

HAKOACH — KS. WILK 3:1 (1:1)

W Radomsku będziński Hakoach roze-
grał spotkanie towarzyskie z tamtejszym
KS. Wilk, wygrywając 3:1 (1:1). Bramki
dla Hakoachu zdobyli Krauzman 2, Prai-
ser 1, dla Wilka Bartnik. Sędziował dobrze
p. Sowała.

Dziś Hakoachi rozegra w Dąbrowie
spotkanie towarzyskie z Zagłębiem.

SPORT

Juniorzy A.T.S. Czeladź przegrywają z juniorami Dąb

W Katowicach na stadionie miejskiego ko-
mitetu wychowania fizycznego odbył się mię-
dzynarodowy mecz lekkoatletyczny juniorów
Dąb (Katowice) a TS Czeladź. W barwach
drużyny czeladzkiej stanął wypożyczony ze
Związku Strzeleckiego w Katowicach Bre-
gula, który startując w trzech konkuren-
cjach zajął wszystkie pierwsze trzy miejsca
i mimo to zwycięstwo przypadło drużynie
katowickiej, nikłym stosunkiem punktów
68-27.

W szeregu konkurencjach uzyskano dobre
wyniki. W konkurencjach technicznych
szczególnie w rzutach wyraźnie górowali
młodsi zawodnicy Dąbu w przeciwieństwie
do lekkoatletów ATS-u, którzy przywyzszali
swoich przeciwników w sprintach oraz w
skokach i sztafetach. Techniczne wyniki
przedstawiają się następująco:

Bieg 100 m: Wojtek ATS w czasie 12.1
przed Wyleżolem (Dąb) 12.5. W biegu tym
startował poza konkursem zawodnik Związ-
ku Strzeleckiego Katowice Szejnem, osiąga-
jąc czas 11.6.

W biegu 300 m. zwyciężył Toporowicz
(Dąb) w czasie 40.2 przed Wyleżolem (Dąb)
40.3.

Bieg 1500 m. zakończył się zwycięstwem
Kozubika (Dąb) w czasie 4.42 przed Chmur-
czyńskim ATS, który uzyskał czas 4.45.8.

W skoku zwyż zwyciężył Bregula z wyni-
kiem 1.65 m. przed Kaldonkiem (Dąb), któ-
ry uzyskał również 1.65. Startujący poza
konkursem znany zawodnik stadionu cho-
ręckiego Rajske przeszedł za pierwszym
razem 1.80 m. zaś w dalszych skokach grezy

guował.

W rzucie kulą pierwsze miejsce zajął Nie-
słony (Dąb) 12.34, drugie Cukiernik ATS.
12.38.

W rzucie dyskiem: Niesłony (Dąb) 30.32;
Gałuszka (Dąb) 30.24.

Bieg 80 m. przez płotki: Cukiernik (ATS)
15.1; Lesiecki (Dąb) 15.4.

Skok o tyczce: Segotia (ATS) 280. Kosły
ra (Dąb) 2.70.

Sztafeta 4x100 m. 1) ATS Czeladź 49.2;
2) Niesłony (Dąb) 37.35.

Skok w dal: Bregula (ZS) 5.35; Przybi-
ślawski (ATS) 5.17. W konkurencji tej do
skonały wynik miał poza konkursem Szejde
mana (ZS Katowice) osiągając 6.34 m.

Rzut młotem: 1) Gałuszka (Dąb) 33.01; 2)
Niesłony (Dąb) 26.99.

Sztafeta 4x200 m. 1) ATS Czeladź 1.45;
2) Dąb Katowice 1.46.6.

Zawody lekkoatletyczne

W CZELADZI

Dziś w Czeladzi odbędą się zawody lek-
koatletyczne o mistrzostwo drużynowe Pol-
ski, między czeladzkim Sokolem a ATS. —
Jednocześnie rozegrane zostaną zawody lek-
koatletyczne pań między drużynowym mi-
strzem kobiecym Legią z Krakowa a ATS
z Czeladzi.

Drużyna kobieca Legii przyjeżdża w
swoim najsilniejszym składzie ze Stachowi-
czą, która ma mistrzostwo okręgu kra-
kowskiego w wielu konkurencjach.

Łódź — Kraków w kolarstwie

44: 33 PKT.

Rozegrany w niedzielę na torze Cracovii
mecz kolarski reprezentacji Łodzi i Krako-
wa zakończył się ponownym zwycięstwem
łódzian w stosunku 11:39. Najlepszy czas
dnia uzyskał Kupczak, a mianowicie 200
mtr. 12.2, co jest równe rekordowi Polski.

Pięciobój policyjny

W KIELCACH.

W ramach Komendy Wojewódzkiej PP.
w Kielcach odbyły się zawody eliminacyjne
pięcioboju policyjnego przy udziale 45 zawo-
dników.

1 m. zajął poster. Stec Józef z powiatu
Miechowskiego, 2 m. post. Jurowski Kazi-
mierz z pow. Olkuskiego, 3 m. Orłoś Józef
z pow. Radomskiego.

Zawodnicy z powiatu Będzińskiego: post.
Wiesner Wincenty zajął 5 miejsce zaś post.
Dymski Kazimierz 10.

FIRMA CHRZEŚCIJAŃSKA

M. FLORIAN

Zegarmistrz-Jubiler

Sosnowiec, Modrzejska 31
Filia Warszawska 2 (obok
kina Patria)

Poleca: zegary, zegarki dam-
skie, męskie, budziki, pier-
ścionki, obrączki ślubne, na-
szynki, platery, zastawy
stołowe, Reperacja zegarków
i przeróbka biżuterii.

SOSNOWIECKA SKŁADNICA RUR

JOZEF DUŁOWSKI

SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 22

Konto czekowe P. K. O. Katowice Nr. 311.188 Telefon Nr. 62977.

Niniejszym zawiadamiamy uprzejmie, że w m-cu sierpniu otworzyliśmy

SKŁAD RUR

jak gazowe i parowe sp. czarne i ocynkowane, gazowe i parowe bez szwu czarne i ocynkowane, kotłowe od 25% -- 165 mm. średn., ogrodzeniowe, rowerowe spawane i bez szwu, żebrowe i płuczkowe, szczelinowe i meblowe oraz złączki czarne i ocynkowane.

Wogato zaopatrzonego skład w materiał różnych wymiarów i w najlepszym gatunku oraz przystępne niskie ceny i dobra obsługa pozwolą nam zaspokoić wszelkie potrzeby i wymagania naszych klientów.

Zaznaczamy, że zamówienia zarówno drobne jak i wagonowe wykonujemy z największą starannością, punktualnie i w najkrótszym terminie.

Zapewniając, że dołożymy wszelkich starań by w zupełności zadowolić naszą Szanowną Klientkę, polecamy się

z poważaniem

SOSNOWIECKA SKŁADNICA RUR
Józef Dułowski

KINO „PATRIA”

Tylko 4 dni. Od poniedziałku 14 do czwartku 17 sierpnia. Tylko 4 dni. Spieszcie by ujrzeć nasz wspaniały podwójny program.

I. Potężny, grozę i hicie serca powodujący film p. t.

PATROL NA PUSTYNI

W rol. gl. VICTOR MC. LAGLEN oraz BORYS KARLOFF.

II Wspaniała komedia muzyczna a zarazem mocny dramat sensacyjny ze znanym tenorem NINO MARTINI w roli głównej p. t.

PERŁY I SERCE

Signatura Km. 782/54.

OBWIESZCZENIE

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Olkuszu Piotr Słota, mający kancelarię w Olkuszu ul. 3-go Maja Nr. 61 na podstawie art. 602 i p. c. podaje do publicznej wiadomości że dnia 23 sierpnia 1939 r. o godz. 11 w Słupiance gm. Słupianowa odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Adolfa i Lucji Bródków składających się z odbiornika radiowego i futra damskiego, oszacowanych na łączną sumę zł. 700.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 7 sierpnia 1939 r.

Komornik PIOTR SŁOTA.

Wyjeżdżasz na urlop?

Nie zapomnij zaabonować

„Expresu Zagłębia”

który będzie Cię informował o najświeższych wydarzeniach w kraju i zagranicą. — — — „EXPRES ZAGŁĘBIA” — kosztuje z przesyłką pocztową TYLKO ZŁ. 2. — miesięcznie. Zamówienia na prenumeratę przyjmuje Administracja w Sosnowcu. tel. 61497, oraz wszystkie oddziały i agencje.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

KONCESJONOWANE kursy kroju, szycia, modelowania Florentyny Stypulkowskiej Piłsudskiego 30, Sosnowiec. Krój najnowszy. Zapisy codziennie. Kończącym świadectwem prawnym.

KANCELARIA konc. kursów szycia, kroju modelowania Nowakówny przy ulicy Mała Nowoskiego 5-a przyjmuje zapisy na nowy kurs z dniem 1 września.

Kino „EDEN”

Dzisiaj

ZEZNANIE SZPIEGA

I seans o godz. 17.30, II s. — 19.30

III s. — 21.30.

w niedziele i święta I s. 15.30.

Ceny od 54 gr.

KANCELARIA przyjmuje zapisy koncesjonowanych kursów kroju, szycia, modelowania, bielizniarstwa Natalii Stypulkowskiej w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 14, telefon 62498. Przyjeżdżnym zniżki, opłata ratami. Kończącym świadectwa prawne.

ZAPISY na

KURSY BUCHALTERYJNE, STENOGRAFII

oraz pisanie, liczenie na maszynie

MICHAŁA

KOŁACZKOWSKIEGO

Będzin, Sączewskiego 25. Przyjmuje sekretariat codziennie. Zniżki tramwajowe. Niezamożnym stypendia.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA panią do pomocy w bufecie, Sosnowiec Kawaleria „Udziałowa”.

SLUŻĄCE, kucharki, bufetowe, obsługaczki kelnerki, praktykantki potrzebne. Biuro „ORZ” Kilińskiego 1.

NAKLADACZKA drukarska znajdzie pracę Drukarnia Kowalska 10.

LOKALE

EWĄ pokoje kuchnia, wygodny. Parter lub drugie piętro czynsz 70--75 wolne od 1 września Sosnowiec, Moniuszki 14/7.

ROŻNE mieszkania stałe do wynajęcia po leżamy. Biuro „ORZ” Kilińskiego 1.

TRZY pokoje z wygodami do wynajęcia od 1 października. Piłsudskiego 21-a. Dozorca wskazuje.

Jeśli chcesz otrzymać bezpłatnie pięć kny serwis porcelanowy na 6 osób — pójdz do sklepu elektrowni w Sosnowcu, albo na posterunek monterski „Sieci Elektryczne” S. A. i kup.

samowar

albo **Imbryk elektryczny**
maszynkę do parzenia kawy.

ELEKTROWNIA CIEREGOWA
w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S.A.

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIS!

Wspaniały film polski

Kłamstwo Krystyny

w-g powieści STEFANA KIEDRZYŃSKIEGO p. t. (DZIEŃ UPRAŻNIONY).

W rol. gl.: E. BAŁ ZEWSKA, M. Cwiklinska, K. JUN. STEPOWSKI, T. WILJEWSKI, ST. WOLINSKI, JERZY SIŁOWINSKI oraz L. HALAMA w tańcu LAMBETCH - WALK.

Początek o g. 17.30 w niedzielę 15.30

KINO „RIALTO” — Sosnowiec

Cheć uprzystępnienie szerszej publiczności obejrzenie tego wartościowego filmu pt.

ZEZNANIE SZPIEGA

od dziś ceny niższe od 54 gr.

Początek seansów 17, 19, 21, w niedziele i święta od 15

KUPNO I SPRZEDAŻ

POMNIKI

gotowe z marmuru, granitu oraz różnych kamieni poleca Zakład Kamieniarski J. na Zagórskiego w Sosnowcu, Aleja M. Mireckiego 8.

OKAZJA! Dochodowy folwark blisko stacji i miasteczka tani sprzedam lub zamienię na dom z powodu choroby. Ziemia I klasy las, łąka. Inwentarz martwy i żywy kompletny. Poczta Gorkowice pod Piotrkowem Tyb. skrzynka pocztowa Nr. 2.

WAPNO

budowlane w bryłach I-go gatunku, tleniste o dużej wydajności. Wapieniki „Brynica” Czeladź, telefon 62750

SPRZEDAM samochód „Polski Fiat 508”. Sosnowiec, Warszawska 8.

MAJĄTKI rolne, nieruchomości miejskie, place budowlane, lokale handlowe korzystnie do kupna. Sosnowiec, Mościckiego 12 Biuro, tel. 62544.

PARKANY

żelbetowe, ażurowe, słupy, stalobetonowe, oświetleniowe, szczytła do słupów drewnianych rury kapilaryjne itp. wyroby z betonu wibrowanego poleca tani „Wiktorja” Dąbrowa Górnicza, ul. Narutowicza 41 telefon 68436

Wielki wybór pomników

i rzeźb w najstarszej firmie

H. FOCHTMAN

w Zagłębiu (rok założenia 1906) oraz wyroby betonowe stopnie, posadzki, płyty i inne Dąbrowa Górna, ul. Kr. Jadwigi 46 obok przystanku tramwajowego. Telefon 68-296.

ZGUBIONE DOKUMENTY

DAWID SZTEINFELD Dekerta 20, zgubił książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

STEFAN LANGE zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU, Sosnowiec oraz poświadczanie obywatelstwa, które unieważnia się

ZGUBIONY WEKSEL

na zł. 138.90 wystawiony przez firmę I. Gertner Będzin, Kołataja 3 Nr. 323 pl. 17/10 b. r. Laskawy znalazca zwróci za wynagrodzeniem do 3 dni pod powyższym adresem. Jednocześnie weksel ten sądowo unieważniam.

ZAGUBIONO świadectwo szkolne wydane przez szkołę powszechną Nr. 2 w Zawierciu, Milewski Kazimierz.

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty wydany przez magistrat z poświadczeniem obywatelstwem starostwa zawierciańskiego, książeczkę wojskową z kartą mobilizacyjną i kartę wędkarską rok 1939/40 wydaną przez starostwo Zawiercie. Ignacy Mielński, Zawiercie Piłsudskiego 25

RÓŻNE

ZAPOWIEDZ. Podaje się do wiadomości, że Józef, Maciej Sobolewski, urzędnik prywatny, stanu wolnego zamieszkały w Groźcu, pow. Będzin, ul. 3 Maja 3, 2, Amanda, Eugenia, Marta Szyska, bez wodu, stanu wolnego, zamieszkała w Szopienicach, ulica Różdziejska 27 chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie nastąpić winno w Szopienicach i czasopiśmie „Expres Zagłębia”. Ewnt. przeszkody co do zawarcia tego małżeństwa należy na tymczasie zgłosić niżej podpisanemu urzędnikowi, Szopienice, dnia 14 sierpnia 1939 r. Urzędnik stanu cywilnego w zastępstwie A. Czora.

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetrový przed tekstem 1 zł, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. — Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmulej 1 złoty. —

Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.

Rękopisów nadesłanych, a nie zamówionych redakcja nie honoruje.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatrlna 1-a.

Telefony: Redakcji 6.16.92, Administracji 6.14.97.

Konto czekowe P. K. O. Katowice 304.247.